

ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԱՍԻՆ ԺՈՂՈՎԱՅԻՆ
ԿԱՐԵՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հայոց քաղաքակրթական և ամեն-
նէն բանիմաց կեդրոնին, Կ. Պօլսոյ
մէջ հրատարակեալ հայտնաւ տաճ-
կերէն թերթ մը, ճեբէթէ ճեբէթէ,
իւր թիւ 51րդ թերթին մէջ Ազգ.
երեսփոխանական Ժողովոյ արդի
վիճակին վրայ խօսելով, չկրնար իւր
ցաւը չյայտնել տեսնելով թէ՛ յիշ-
եալ երեսփ. Ժողովն օր քան օրէ իւր
նախկին կարեւորութիւնը կորսնցնե-
լաւ վրայ է յաւ հայ Ժողովրդեան:

Այս իրողութիւնը շատ ստույգ է,
մեր ևս մեր պաշտօնակցին հետ կը
ձայնակցինք վկայելու թէ՛ Հայ Ժո-
ղովրդը այժմ դէպ ի երեսփ. Ժո-
ղովը չընծայեր այն հետաքրքրու-
թիւնն ու կարեւորութիւնը զոր կը
տայր ի սկզբան:

Վերջիշեալ թերթը՝ Ազգ. Ժողո-
վոյ կարեւորութեանը նախնական հե-
տադրոտութեանը ձեռնարկելով, կը
եզրակայնէ թէ՛ երեսփ. Ժողովը ու-
նոր համար իւր կարեւորութիւնը կո-
րուած է՝ վասն զի իւր բարձր դիր-
քէն վար ընկած է:

Այս ալ մինչև աստիճան մը ճիշդ
է, իրեն ընդհանուր սկզբունքը նը-
կատելով այն աստիճանը, իսկ թէ
ոչ, երբ այն հանգամանքներն որք
Ազգ. Ժողովոյ այդ երեսփոխան
բարձր դիրքը կրնան տալ, ըստ կար-
ծեալ վերջիշեալ թերթին՝ հետեւե-
ալ երեք պայմաններն են եղեր:

1. Իսկապէս համակամ Ազգ. վարչ-
ութիւն մը ընտրել:
2. Իրական պիտէ մը յօրինել:
3. Գործադրելի օրէնքներ հաս-
տատուել:

Ահա այս երեք գործերն ալ կա-
տարելու անկարող գտնուելուն և
արարող վիճարանութիւններով զրո-
ղերուն համար է եղեր որ, ըստ կար-
ծեալ ճեբէթէ, Հայոց երեսփ. Ժո-
ղովն իւր նախկին կարեւորութիւնը
կորսնցնէ:

Թող ներէ՛ մեզ յիշեալ թերթին
Պատու. յօդուածագիրը գիտել տա-
լու իրեն թէ՛ ներկայացեալ իրողու-
թեան կամ գէտքի մը պատճառը
գտնելու համար մարդ երբ իւր միտ-
քը բռնադրօտէ, այսպէս սխալ ճան-
քաւ մը մէջ կ'ընկնայ, և կը կարծէ
գտնել իրողութեան պատճառը՝ որ
իրօք պատճառ մը չէ:

Բացառելով թէ ինչո՞ւ, ցոյց տըր-
ուած այդ երեք պայմաններուն բա-
ցակցայ թիւնը Ազգ. Ժողովոյ կարե-
ւորութեան նախնական հետ ընտ-
առնութիւն և կապակցութիւն հա-
նի, և խօսքերնիս համառօտելու
համար՝ փոխադրելով յայտնել որ՝ Պ.
յօդուածագիրն յայտնած այդ ե-
րեք կետերն եթէ այսօր իրապէս գոր-
ծադրուած ալ լինին՝ Ազգ. Ժողովը
գարձեալ իւր արդի անկարելի և
անհետաքրքիր կայսրութեան գոր-
ծերն չունի:

Պ. յօդուածագիրն «համակամ»
ազգ. վարչութիւն» ըսելով, կուգէ
հասկնալ թէ՛ երեսփ. Ժողովը փո-
խանակ Ա4 անձանց քուէ տալով
Քաղ. և Կրօն. Ժողովներն ու զգալի
ընտրելու, պէտք է որ ընտրութեան
գործը բարձրովն Ս. Պատրիարքին
թողու, և ինքը միայն վստահայնէ
և հաստատէ պաշտօնական գրու-
թեամբ եղած այն ընտրութիւնը:

ճեբէթէ յօդուածագիրը կը հա-
ւատայ թէ՛ այսպիսի վարչութեան

մը ձեռք ոչ միայն Ազգ. գործերն
հիմնականէն շատ աւելի գործադրե-
օրէն և օգտակարապէս կը տեսնուին,
այլ նաև երեսփ. Ժողովոյ վարկն ու
կարեւորութիւնն ալ այսու կը բարձ-
րանայ:

Եթէ յօդուածագիրը մոռցեր է,
զոնէ ամառը Հայ Ժողովուրդը կը
յիշէ թէ՛ «Ճեբէթէ» ըսածին նման
Կեդր. վարչութիւն մը կարգաւեցաւ
Եւստփեան Էփենտիի Պետութեան
նկրքէ, հանգ ալ յետոյ ներքին Պատ-
րիարքի օրով, 1880-81ին, յարմ.
երեսփ. Ժողովն փոխանակ ինքը Ա4
հոգի բնարեւու, յանձնեց Պատրի-
արքին որ իր վստահութիւնը գրու-
ւալ մի անձը Պետ. ընտրէ վարչու-
թեան, որ աւ ևս յետոյ իւր համա-
կարծիք ընկերներն սրտէ և համա-
կամ վարչութիւն մը կազմէ:

Պետ. զատեց և կազմեց իւր ու-
ղած անձերէն Կեդր. վարչութիւնը,
որ կաշտեցաւ պաշտօնական գրու-
թեամբ կազմութիւնը Բայց ի՞նչ ար-
դիւնք ունեցաւ, գիտէ՞ք:

Հակառակ կարծեալ ճեբէթէի
յօդուածագիրն՝ յիշեալ համակամ
վարչութիւնը ոչ միայն երեսփ. Ժո-
ղովոյ վարկն ու կարեւորութիւնը ա-
ւելցնելուն չկրցաւ նպաստել, այլ և
այդպիսի գործերուն ալ ևս առաւել
խանդարելուն ու կենսատեղուն
պատճառ եղաւ:

Ամենէն առաջ վարչութեան Պետ. ը-
նտ. փեան էփ. որ միանգամայն
յարարեալութեանց ալ միջնորդ էր,
այնպիսի ձախարակի անաջակ և
անհոգ կերպով վարեց իւր պաշտո-
նան յանձնած բանակցութիւն-
ներն, որ Ազգ. ին ամենամեծ իրա-
ւանց և առանձնապէս հանց մին վը-
տանդ ինքնակեց, ուր կը կենայ
տակալին, այն է Կիլիկիոյ Մկրտիչ
կաթողիկոսի Պետրոսի խնդրոյն
գէտքը, որոյ մէջ չկրցաւ յաջողի-
այնքան անհոգ և անապրեք վար-
չեցաւ — չընտրել համար գիտմամբ
կամ միտմամբ անձնական տեսակե-
տով մը — որոյ հետեանքն եղաւ որ
Մկրտիչ կաթողիկոս Բ. Գրան այն
ժամանակի քաղաքականութիւնն ալ
իրեն նպաստաւ որ գտնուի, յաջո-
ղեցաւ ինքզինքը Պօլսոյ Պատրիար-
քարանի քաղաքային իրաւասութե-
ան ներքին հրատարակելու կայս. Պե-
րթ. մ'ատանալ և վարչութեան մե-
րօքին խնդարով առնել քողել ի
Սիւս և անդ. պաշտօնավարել ըստ
նորադրոյ Պետրոսի, մինչդեռ առ-
գին Ազգ. տակալին կը շարժարտի
յիշեալ Պետրոսի յետոյ կաշտեալ և
չյաջողի:

Ահա ասիկ «Ճեբէթէ» յօդուա-
ծագիրն քաղաքաւ գրութեամբ
կազմեալ Կեդր. վարչութեան մը
Պետ. անձին «չեբէթէ» արարքը:

Այնպիսի քաղաքականէն ճիշտե-
տակաւ վիճակին: Պ. Գարեգին Մե-
լիքեան անուն փոստատրան մը, քաջ
հաշտակալ և երմառեալ կարծեց-
եալ, անտեսական ճիւղին ճիշտ
կարգաւեցաւ: Բայց գիտէ՞ք ի՞նչ ե-
ղաւ հետեանքը: — Ոչ միայն Պատ-
րիարքարանի երմառական վիճակը չը
բարդեցցաւ, այլ և տարապայման
ամառականներով նարանք և աւելորդ
պաշտօնականքն աւելցուելով Պատ-
րիարքարանի մէջ, տունց պիտ ճէի
ստհանք նկատուել, կեդր. անտու-
կին պարտքը կրկնապատկուեցաւ,
այնպէս որ հոգիս նստաւստանաւ:

Թեան վրայ հասաւ Միտիկոսի կը-
տակը, որոյ մէջ մանկով տարով գր-
խով ճիշտեալան ճիշտաւ, հասկ
ուրնին իւր անունն ու պատիւը ու-
ղարտեց և հարկ եղաւ հրաժարե-
ցնել պատուաւ օրապէս գինքն իւր
պաշտօնէն: Սորա պաշտօնավարու-
թեան օրէն մնացած է այն Միտի-
կոսի կտակի գալթակական խնդ-
րը, որ ցարդ երեսփ. Ժողովոյ օրա-
կարգին մէջ կը մնայ:

Ահա ասիկ համակամութեամբ
կազմեալ վարչութեան մը կարեւոր
արարքը: — Կը հարցնենք ճեբէթէի
յօդուածագիրն թէ՛ ինչպէ՞ս, այս
գէտքն ալ իւր հաւատարմ կը հա-
մապատասխանէ՞ և երեսփ. Ժողովոյ
կարեւորութիւնն ու վարկը բարձրա-
ցնելու կրնայ՞ ծառայել:

(Ճեբէթէ)

ՆՈՐ ԳԻՏԵՐ

Միտիկոսի գիտնական, Տօր-
թէօր Ալվիսեթը, ծովին մէջ չկող-
դուելու համար հետեւեալ հնարքը
գտնէ: Զեր բերանի խոր ամենէն
ծայրը գտնուած լեռնաւանդին (օւլ-
բարձրութեամբ, թեթիւ կերպով կը
ճեղքէր փոքրիկ գլխով: Յետոյ
կրցածու գտնու օդ կը չնչէր և փո-
խանակ արտաշնչելու արդ. օդը բեր-
նէն կամ ունեւերէն, բարձրովն
կը մղէր քան ձեր բացած ճեղքին
մէջ: Գիշ յետոյ կը սկսի ունի պի-
պէս ինչպէս փերով կուռնցնեն ոչ-
խաբէր կարելէ յետոյ, մերթ
գիւրաւ հանելու համար: Այդ վի-
ճակի մէջ նստաւ եղբ. ծովը և միշտ
չըին երեսը կը մնար: Երբ կ'առնէր
թէ առեցր կիջէ, գործեալ օդ
առ էր ներս բերնին ճեղքին մէջ:

Թեւ Տօրթէօր Ալվիսեթը կտտէ
իւր գիտնականութեան մարդ
կարգէ գործողութիւնը, բայց մեզ կե-
րէի թէ արհեստէն անտեղեակ
մարդեր գտնու կը կարգանան ի
գործ գնել զայն ալեկամութեան
ժամանակ:

Խաշտեալ (Մեկաւոս): — Մի-
րժիշկ Բարիզի Բժշկական Ակադե-
միան ներկայացուցած է մի նոր
գործիք Խաշտեալ անունով: Այս
գործիքով կարելի է գնել մարդ-
կային մարմնի ներքին կողմը:

Խաշտալ-խաշտի վերքեր գնող մի
խաշտ գործիք է. ապա ծայրը կը
գտնուի մի փոքրիկ զամբար որ անու-
սիկ տարալ թեանն արտաշնչելու կար-
ձակէ. գործիքին վրայ ալ կը գրու-
նալին ոտնոտն փոքրիկ տարակներ
և մէկ մանրագիտակ (ֆլուէօմ):

Խաշտալ-խաշտի շարքի է անու-
նեղ անտեղան խաշտեալ շատ բն-
դարձակ կերպով և գնելու ու ու-
սու մատերն ունեւեր գտնուած վեր-
քերը:

Մի այսպիսի գիտն. ճշմարիտ յա-
ռաշտալ-խաշտի թիւն է և մարդկային
երջանկութեան պատճառ եղող մեծ
գիտերէ մին: Այսու հետեւ բժիշկ-
ները կարող պիտ լինին այդ գոր-
ծիքի միջոցով գտնել մարդկային
մարմնի ներքին կողմը և մեր շատ
հիւանդութիւններն պատճառն ի-
մանալ:

Ստամբուլի ցաւ, գիտարտար-
ուութիւն և մարտադրական գործա-
րանները զանապէս հիւանդութիւն-
ներն առնեցողները պէտք է մէկ խո-

շտ մամ վստահն այդ բժշկի համար
որ իրենց աստանքը լուստ արելու
կերպը գտնէ:

Արշէն

ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Աւարիոյ կայսրը այս երեքշաբթի
օր Բիւլէնէն մեկնելու է Վիեննա վե-
րադաւանալու համար:

Պալատիոյ Աղէկանդր Իշխանն
ալ կայսրը հետ միասին ընկերացել
է:

— Գերմանիոյ Վիլհելմ կայսրն,
ներկայ թեամբ Պալատիոյ Իշխանին,
իւր հանդիսաւոր աւելից քան թեանն
ընդունեց պարտական գետնան զօ-
րապետ Մօհայն Խանը և թրանս-
վապի գործաւատար Գի. Պեղեթիս,
որք իւրենց պաշտօնին վստահա-
գրեքը մատուցին Ն. Վեհափառու-
թեան:

— Գերմանիոյ նոր ճանաչողի
մ'ալ կը յիշէ, բարեկամական սճով
ու ձեւով գրուած, սրալ Քարթլի-
եան կողմէ պրայ Սպանիոյ ունեցած
իրաւունքներն գոհացու մն կը տայ:

— Պալատին կը ծանուցանեն «Տէ. Ե-
լի Նիսի դի թէ՛ Զանդիպարի ստաճը
կեցող գերմանական տարվոյ խո-
ղաղական Ովկիանտ պիտի դրկուի:

— Վիեննայէն հետ ալ իր մի կը ծա-
նուցանէ թէ՛ Բիւլէնի մեծ ուղմա-
մարդնայ հանդիսին զիստ սիւս ներ-
կայելու պաշտօն ունեցող գինս օրա-
կան պատու իրաւութեան գրու իս
Պալատի գործաւատար հանգանքներէ:

— Սթեֆանի հետադրական գոր-
ծակալութիւնը կը ժխտէ այն բոլոր,
որոյ նպատակ խաղաղութիւնը Զանդիպարի
Խոհն Եւստհանգ խաղը գրու եր են
եղեր:

— «Հիս սխալին Գերմանիոյ Լրո-
ղիքը կը յայտնէ թէ՛ սոստ են լը-
րալայ տնայ տուած այն լուրը
թէ՛ Պալատի մէջ ընտալ Բլուսիս-
ցիք խմովին արտադրուած լինին:
Եւ կը յայտնու բոկ թէ՛ ներկայ
տարս այս սկիզբէն մինչև օգոստոս
ամիսը ընդամենը Ա43 հոգի ար-
տադրու եր են վարչախոյ կտտալու-
րութեան ձեռք, որոյ 61ր միայն
Գերմանացի են, անոնք ալ տոտան-
գական թափառաշրջիկ անձինք և
կամ գործաւատկան ցոյցեղու մոտ-
նակցած բլրալուս համար:

— Խաղաղական կտտալութիւնը
խաղաղ ծովեղբրներէն մեկնելով
Սիլիկիս կամ Սարսիսիս գնացող
մարտը անցող բով նստաց համար
5 օր քարանթիստ պահել հրամա-
ցեց. իսկ թէ՛ նստուն արձանաղ-
րութեանց սոմարը՝ նստուն մէջ
հիւանդութիւն մը պատահած լինել
ցոյց տայ, քարանթիսան 21 աւուր
պէտք է վերածի:

— Հալլանի սեղանը 2ի մի հետա-
ղիլը կ'ընէ թէ՛ թուրքի մէջ տաղ-
չական վիճակը գերազանց է: Սպա-
նիոյ մէջ քօլերան կը շարունակէ
նստալ:

— «Թայմը» կը կարծէ թէ՛ Քարթ-
լիսեանց ինքնայ մասին առաջարկեալ
իրաւարտութիւնը պիտի ընդունի
Գերմանիա:

— «Բէշլէր Լայա» կը գրէ թէ՛
Քարանթիսի մէջ հրապարակայ վրայ
փակցուած բաժնական խաղաղութիւն
մատնալով ստորագրութեամբ յայ-
տապարտութիւններ տեսնու եղով, որք
տարեւտան ընդաւ մը զժողովուր-
դը Հոհպարի տարապայման Պետու-
թեան գէտ կ'ըլլաւ և ընդ հանուր

դատարանը այդ մասին քննութիւն մը բռնող հրամայեց :

— Սպանիոյ ներքին կայսրութիւնը ձգտեալ է , փարօլինեանց գրաւման միջոցէպէն պատճառած սրտայտգմանը վրայ : Կոստայիկայի կը խորան :

— Քարիկէն քաջաւած հեռագիր մը կըսէ թէ՛ տարտամ զրոյցներ կան՝ որոց նայելով խաղացիք զինուորական միջոցներ ձեռք առնելու կը պատրաստուին եղեր Ալիքիէն Տրիպոլիոյ նկատմամբ :

— Պերլինէն կը ծանուցանեն թէ՛ Սլոանի տարեգործը շատ շքեղ կերպիւ սեղի ունեցեր է Կոստայիկայի նախագահ զորաց բանակը անցահանդէս մը կատարելու է ինքերկայութեան վիզէլէլ կայսեր և Կայսրահայն , որը կատարելով ներկայ գտնուելու են , հետեւին ունեւորով գահաժառանգ իշխանը , Պալիէրայի Արմալի իշխանը , Ռուսիոյ Միքայէլ իշխանը , և բազմաթիւ սպայախոր մը : Զորքերն երկու անգամ անցեր են Կայսեր առջևէն , և անհամար բազմութիւնն ալ կեցցէնէրով գրաւաներ է նոյնն վեհափառութիւնը :

— Հալաի սեպտմ 3ի ցանկը կը տայ՝ Սպանիոյ մէջ 1053 • Մարտիիս 20 , թուոն 22 :

— «Հիւսիսային Գերմանիոյ Լըբացիք» իւր սեպտմ 4 թուոյն մէջ , կըսէ , շինծու և բաւական կատարութիւնը կատարելի ցոյց տալու նպատակով յերկրագործ են , կըսէ , լրագրաց ամանց բոլոր այն լուրերն , որք կը ծանուցանեն իբր թէ՛ բաւական փոխառութիւն մը կ'ազէ եղեր բնիլ գլխաւորաբար Արեւելքի մէջ սեղի ունեւորի պատերազմական խառնակութեանց նախատեսութեամբ , թէ արդէն այս մասին գաղափարաց փոխանակութիւն մը եղեր է ընդ գերման և բաւական կատարութեանց , թէ Գերմանիա՝ այն փոխառութիւնն ընդունելու իբր պայման՝ առաջարկել է բաւական Սահմանադրութեան 7րդ յօդուածին փոխառութիւնը որ օտարականաց կարգիլէ բաւականի մէջ հարցին սեղհակառնութեանց տէր լինել , մանրալուծառութեան վրայ գրաւած օրէնքին ջնջումը , և վերջապէս առարօ-գերմանական մարտային միութեան հետ նաեւ բաւականի միացումը :

— «Յիւսիսային» թերթը անհիմն կը յայտարարէ այն զրոյցը որ կըսէ թէ Քրիստիանի մէջ կարգադրութիւն մը սեղի ունեցեր է Հէրսէր—Պոմման Աստուծոյ հետ վերջնականացէս միացնելու մասին , և կը յայտարարէ թէ՛ իրաց ներկայ վիճակը բնաւ սեղ կերպիւ չպիտի փոխուի :

— Լորտ Բանտոյի Զորքիլ տունախօսութիւն մ'ընելով բան է թէ՛ Զալիքարի կնիւն հարթուել է :

— Քառասուցի անձնատուութեան վերաբերեալ զրոյցը կը ժխտուին :

— Պերլինտէն քաջաւած հեռագրի մը նայելով , գտարարներ հաստատել է թէ՛ Կարօլինէլի երեւութաւնն սպանումը քաղաքական հանգամանք մ'ունեն և յեղափոխական խորամանկ արդիւնք էր : Դատարանին նախագահը հաստատել է թէ իրար գաւազարութիւն մը կայ , որոց նպատակն է ազատամիտութիւն մը յարուցանել Սերպիոյ մէջ : Սոյն գաւազարութեան գրաւը կը գրաւուն տրամադրան կու տակցութեան անգամ , որը միացած են Սօֆիայի գաղափարաց և շատ մ'ալ Պալիէրայի ու Կայսրապետի հետ : Բազմութիւն արմատական ասոր վրայ ձեռք բախարներ են :

Varna Lun. le 26/7 Sept.

REVUE POLITIQUE

L'entrevue qui a eu lieu, en Moravie, entre LL. MM. l'Empereur François-Joseph et l'Empereur Alexandre III, continue d'être le principal thème des journaux de Vienne. Les uns parlent du «pacte de Kremsier»; d'autres prétendent qu'il n'a rien été fixé par écrit, mais qu'on s'est fait des promesses mutuelles relativement à l'attitude à suivre dans la question égyptienne, puis en ce qui concerne la Bosnie-Herzégovine, le «statu quo» dans la région des Balkans, etc.

La semi-officielle «Wiener Abendpost» considère cette rencontre, non-seulement comme un nouveau gage de paix, mais aussi comme une nouvelle preuve des relations cordiales qui unissent les deux souverains et leurs peuples.

L'«Extroblatt» ne craint pas d'être démenti par les événements en exprimant la conviction que Kremsier représente une étape importante sur la voie où s'est engagée la Russie pour se rapprocher de l'alliance de paix austro-allemande, et que l'Europe n'aurait pas à se plaindre du résultat ni des conséquences de cette entrevue.

Le «Vaterland», organe conservateur, voit dans la visite du Czar un nouveau symptôme de la paix que garantit l'union des trois Empires, union qui assure aussi l'ordre et la tranquillité à l'intérieur.

Le «Tagblatt» dit: «Entretenir l'amitié avec l'Allemagne, rétablir et cultiver les relations amicales avec la Russie, compléter et couronner Gastein et Varzin par Kremsier, telle est évidemment l'idée favorite et le but du comte Kalnoky. Cette idée semble s'être réalisée aujourd'hui, ou du moins elle est près de l'être, et une œuvre dont l'exécution paraissait d'abord impossible se trouve maintenant accomplie.»

Le «Fremdenblatt» s'attache à dissiper la crainte, exprimée ça et là, que le rapprochement de la Russie vers l'alliance austro-allemande puisse avoir certaines conséquences pour la politique intérieure des deux Empires. «Les monarques», dit ce journal, sont trop convaincus de la nécessité qu'il y a pour chaque Etat de se développer conformément à ses besoins et à la manière de voir de ses peuples, pour vouloir s'occuper des institutions de l'un ou de l'autre des Etats voisins. Est-ce que la législation d'un Etat quelconque a changé de caractère depuis Skiernewicz? les institutions libérales ont-elles, peut-être, été l'objet de restriction? Assurément non. Ce fait suffit, à lui seul, pour écarter de vaines appréhen-

sions et pour démontrer l'inanité de ces suppositions erronées.»

La «Morgenpost» constate que la présence du Czar à Kremsier est «non-seulement un triomphe de la politique extérieure de l'Autriche, mais aussi un triomphe de la politique intérieure de la monarchie.» L'amitié de la Russie porterait ses fruits et serait surtout d'un excellent effet pour la situation de l'Empire austro-hongrois vis-à-vis des Etats balkaniques.

Le «Tagblatt» est convaincu qu'il a été pris à Kremsier des arrangements politiques de la plus haute importance. Ce journal exprime, entre autres conjectures, la supposition que l'Autriche-Hongrie promettrait de ne pas poursuivre de politique d'expansion dans la péninsule des Balkans, surtout si la Russie se trouvait engagée dans l'Asie-Centrale, et que la Russie, de son côté, s'engagerait à respecter le «statu quo» dans la péninsule balkanique et à ne pas s'opposer au règlement éventuel de la question de Bosnie-Herzégovine.

Le «Vorstadt Zeitung» suppose également que la Russie «désire s'assurer la bienveillante neutralité de l'Autriche-Hongrie pour le cas d'une collision avec l'Angleterre en Asie.»

La «Presse» fait ressortir que le but de l'alliance austro-allemande, alliance renforcée par l'accession de la Russie, est uniquement de maintenir le «statu quo» en Europe, ou, en d'autres termes, d'assurer la consolidation de l'état de choses créé après les guerres de 1871 et de 1877, mission pacifique qui aurait reçu à Kremsier une nouvelle consécration.

Le «Czas», de Cracovie, expose que cette rencontre des monarques est, à ses yeux, la meilleure preuve qu'il n'est rien arrivé depuis Skiernewicz qui ait dérangé la politique inaugurée par le comte Kalnoky. L'absence d'un représentant de l'Allemagne à Kremsier témoignerait de la confiance du prince de Bismarck dans les deux puissances amies. On ne pourrait juger, pour le moment, si l'entrevue consoliderait le «statu quo» ou amènerait la solution de certaines questions en suspens. Ce qu'il y a de certain, c'est que le but de l'entrevue est d'assurer le maintien de la paix. C'est à ce point de vue que la rencontre de Kremsier devrait être envisagée par tous ceux qui ont à cœur la grandeur et la puissance de l'Autriche et parmi lesquels les Polonais seraient plus que jamais compris.

Le «Pszczelad» voit dans l'entrevue le triomphe des principes qui ont abouti, dans le temps, à l'alliance austro-allemande.

NOTES DU JOUR

L'Empereur d'Autriche a quitté mardi dernier Pilsen pour aller à Vienne; S. A. le Prince de Bulgarie accompagnait l'Empereur.

L'Empereur d'Allemagne a reçu, en audience solennelle et en présence de comte de Bismarck, le ministre persan Général Mohsin-Khan et le résident de Transvaal M. Belaerts, qui remirent à S. M. l'Empereur leurs lettres de créances.

Une nouvelle Note de l'Allemagne contente les droits d'Espagns sur les Carolines; mais la forme en est amicale.

On mande de Berlin au «Daily-News» que l'escadre allemande, qui stationnait devant Zanzibar, serait envoyée à l'Océan Pacifique.

Le général Pavlow, chef de la mission militaire chargée de représenter la Russie aux grandes manœuvres de Pilsen, est tombée malade à Vienne.

L'Agence Stefani dément le bruit suivant lequel les Italiens auraient occupé le port de Johnes.

La «Gazette de l'Allemagne du Nord» déclare inexactes les nouvelles données par certains journaux relativement à l'expulsion en masse des Prussiens établis en Russie; et il ajoute que, depuis le commencement de l'année jusqu'au mois d'Août, sont expulsés 113 étrangers, dont 61 étaient des Allemands, par le gouvernement de la Pologne, pour cause de vagabondage ou de participation à des démonstrations ouvrières.

Le «Fremdenblatt» déclare sans fondement le bruit relatif au prétendu arrangement à Kremsier, concernant l'annexion de la Bosnie et de l'Herzégovine, et ajoute que l'état actuel ne sera aucunement changé.

Le gouvernement italien a ordonné une quarantaine de cinq jours pour les navires allant du continent italien en Sicile ou en Sardaigne avec patente nette; dans le cas où le livre du bord indiquerait quelque maladie, la quarantaine sera de 21 jours.

Le bulletin Havas du 2 et. dit qu'à Toulon la situation sanitaire est meilleure. En Espagne le choléra continue à diminuer.

Le «Times» croit que l'Allemagne acceptera l'arbitrage de la question des Carolines.

Le bulletin Havas du 3 courant donne: Espagne 1053 décès; Marseille 20, Toulon 22.

La situation intérieure de l'Espagne est tendue à la suite de l'émotion causée par l'incident des Carolines. Les partis s'agitent.

Des rumeurs vagues disent, dit une dépêche de Paris, que les Italiens prendraient des dispositions militaires visant la Tripoli de Barbarie.

On mande de Berlin que l'anniversaire de Sedan a été brillant; une revue de corps de garde a eu lieu en présence de l'Empereur Guillaume et de l'Impératrice, qui étaient en voitures, accompagnés par le Prince Impérial, le Prince Arnoul de Bavière, le Prince Michel de Russie, et suivis d'un nombreux Etat-major; les troupes ont défilés deux fois; la foule immense a acclamé leurs Majestés.

La «Gazette de l'Allemagne du Nord» dans son numéro du 4 ct. déclare controuvées, arbitraires et ayant pour but de rendre le gouvernement roumain suspect, les nouvelles de certains journaux disant que la Roumanie veut contracter un emprunt notamment en prévision des complications belliqueuses en Orient, qu'un échange d'idées a eu lieu déjà entre les gouvernements allemand et roumain, que l'Allemagne aurait posé, comme condition d'accepter la proposition de l'emprunt, la modification de l'article 7 de la constitution roumaine qui interdit l'acquisition de propriétés rurales par les étrangers, la suppression de la loi réglant le colportage et l'accession de la Roumanie à l'union douanière austro-allemande.

Le «Pester Lloyd» apprend qu'à la suite des placards, affichés à Karansebes, portant la signature d'Irredenta Roumain, et excitant le peuple, dans un langage insolent, contre l'état du Royaume hongrois, le procureur royal a ordonné de l'instruction à ce sujet.

Lord Randolph Churchill a prononcé un discours annonçant que les difficultés de Zulficar étaient applanies.

On dément les bruits relatifs à la reddition de Kassala.

D'après un dépêche de Belgrade, le tribunal a constaté que l'assassinat du député Jakowlievitch avait une caractère politique et il serait le résultat des agitations révolutionnaires; le président du tribunal a affirmé qu'il existe une conspiration ayant pour but de provoquer un soulèvement en Serbie; en tête de ce complot se trouvent les radicaux unis aux réfugiés de Sofia et à certains nombre de Bul-

gares et Monténégrains. Beaucoup de radicaux sont arrêtés.

Le bulletin Havas du 5 ct. donne: Marseille 11; Toulon 19; Espagne 775.

DEPECHE TELEGRAPHIQUES (Agence Havas)

Madrid 5 sept.

Une grande agitation règne à Madrid à la suite de la nouvelle que les Allemands ont débarqué des troupes à Yap (Carolines).

Le gouvernement espagnol décline la proposition faite par l'Allemagne de soumettre à l'arbitrage l'incident des Carolines; l'Espagne n'admet pas que ses droits en cette matière soient discutés.

6 sept.

Quand la nouvelle de l'occupation d'Yap par les Allemands fut connue, la foule se porta vers l'Ambassade d'Allemagne, brisa les vitres de l'Hôtel et déchira le drapeau allemand; puis elle alla à l'Hôtel de M. Canovas demandant déclaration de guerre, ensuite elle parcourut les rues en criant «mort aux Allemands!»

Le rappel du ministre Espagnol à Berlin est imminent.

Tous les Espagnols qualifient de piraterie les procédés des Allemands à Carolines.

5 sept.

Un bande composée de 300 Socialistes chercha à provoquer un soulèvement dans la province de Cadix, en criant «Vive Zorilla!» mais elle est bientôt dissoute devant l'attitude hostile de la population.

Berlin 5 sept.

L'Empereur Guillaume, étant parti à 5 h. du soir pour Sritzwalk à assister aux grandes manœuvres, arriva à la destination à 8 heures, a été reçu par les autorités du pays et acclamé avec enthousiasme par la population.

NOUVELLES DIVERSES

S. M. le Sultan a nommé ses négociateurs, Assim pacha et Kiamil pacha, pour conférer avec Sir H. Drummond Wolff, sur les bases de la mission de ce dernier.

Une séance purement préliminaire a eu lieu jeudi, qui a duré une vingtaine de minutes, et dans laquelle on a décidé qu'il réuniront régulièrement trois fois par semaine, mardi, jeudi et samedi.

—Le «Tarik» se fait l'écho d'une singulière nouvelle qui aurait été donnée, récemment, par les journaux de Berlin.

Il dit que la Russie aurait proposé à la Sublime Porte un traité d'alliance, aux termes duquel elle faciliterait l'occupation des Bal-

kans par les troupes ottomanes, et, en outre, rétrocéderait la forteresse de Kars, en Asie.

Le «Tarik» ajoute que c'est à ces propositions russes, venant en même temps que les offres d'alliance anglaise, qu'il faut attribuer la divergence d'opinions qui existe dans les cercles politiques de Constantinople.

—Le roi de Suède et Norvège, ainsi que le prince de Bulgarie, ont également envoyé à S. M. le Sultan des télégrammes de félicitations, à l'occasion de l'anniversaire de Son avènement au trône.

—Des télégrammes, en date du 4 ct. annonce que quelques cas de choléra se sont produits à Rome.

—Des télégrammes privés d'Odesses portent que la santé publique en cette ville est parfaite.

—On mande d'Aden qu'un bateau anglais a fait naufrage à l'entrée du détroit de Bab-el-Mandeb. Cent hommes auraient péri dans ce sinistre.

—Le major Trotter C. B., attaché militaire de l'ambassade d'Angleterre à Constantinople, partira prochainement pour Sophia afin d'assister aux manœuvres de l'armée bulgare qui auront lieu en automne prochain.

—Les télégrammes-circulaires suivants ont été adressés aux offices de santé ottomans:

Par décision du Conseil:

Les provenances, avec passagers, de Varna sont assujetties à quatre jours de quarantaine à Cavak. Celles de Kustendjé, ports du Danub et d'Odessa, aussi avec passagers, à trois jours de quarantaine à Cavak.

Constantinople 2 sept. 1885.

—S. M. le Sultan a fait commander, en Europe, une petite embarcation mue par l'électricité, d'après le système Trouvé.

—On mande de Sofia, au «Moniteur», en date du 27 août:

La brochure publiée par «Un Citoyen», sur la question dynastique, ne paraît pas être appelée à atteindre le but que ses auteurs se sont proposé. On est unanime à déclarer, dans tous nos cercles politiques sans exception, que c'est là une maladresse insigne de la part des ennemis personnels, bien connus, du prince Alexandre de Battenberg. Son Altesse est très populaire dans le pays; il n'y a que quelques radicaux exaltés qui persistent à ne pas en convenir. Au demeurant, ce n'est guère le moment de soulever une question délicate, extrêmement dangereuse pour la Principauté et même pour l'existence politique de la nation.

—On écrit de Smyrne au «Moniteur», en date du 29 août:

Une dépêche de Saratkeuy, sandjak d'Aidin, arrivée, hier soir, à l'adresse de M. A. Araboglou, négociant de Smyrne, annonce que plusieurs de ses amis, partis il y a

trois jours pour Koniah, ont été attaqués, entre Saratkia et Nazly, par une bande de brigands. Cinq commerçants de Koniah, qui faisaient partie de la caravane, ont été mortellement blessés et un d'eux, le nommé Hassan Tchaous, a déjà succombé. La plus grande partie des marchandises est tombée au pouvoir des bandits, qui ont fait main basse sur tous l'argent que possédaient les voyageurs. Toute la population du vilayet est en émoi.

—Les journaux turcs rapportent que M. Thomas Stevens, l'américain qui fait le tour du monde en vélocipède, vient de se rendre d'Ismit à Angora en 5 jours. A son arrivée dans cette dernière ville, le gouverneur-général, les fonctionnaires et plusieurs milliers d'habitants sont sortis pour aller à la rencontre du voyageur, lequel, cédant aux instances des spectateurs, a manœuvré sur la route pendant quelques instants et a parcouru, entre autres, un trajet de 2,000 yards en 2 minutes et 14 secondes. M. Stevens est parti d'Angora pour Yusgat, d'où il compte se rendre à Sivas.

AVIS

COMPAGNIE RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR

ET DE COMMERCE

En suite de l'observation de 4 jours constituée à Cavak, les bateaux de la Cie partiront de Varna pour Constantinople le même jour Vendredi AVANT-MIDI.

Ս Ի Ր Ա Ն Ո Յ Ե

Գ Ե Լ Ե Տ Ե Լ Ե Տ Ե Լ Ե

Այս անգամ երկու թիւն ու պահանջ պարունակող զարկի լեզու և զեղեցիկ բացատրութեամբ նկարագրող ընտիր վիշտի մի գործ է, որ ստոյն ստեղծում է թիւնը և լեզուն մարդկային կրօնի լիակատար, ծաղկան և արդիական փառաւ և լսեմ պատմեց Տեառն Ամեն բնութեան համար ընթերցման արժանի երկուստեք թիւն մէկ, գինն է 10 զրդ. փոճառման կեդրոնաւորին է Կ. Պոլիս Մահմադ Գ. Ղենճիրճեան գրատունը:

ԳԻՏԱԿԱՆ ԾԱՌԺՈՒՄ

Ն. Տոքտր արեան էֆենտի խոբ բողբոլ թեամբն հրատարակող աստ մեակն այն ամուհանդէսը, որ միայն գրական գիտութեամբ կը զարկի, ընթերցման արժանի աշխատութիւն մ'է: Բաժանորդութեան պայմաններն են՝ Պոլսոյ համար տարեկան 20 զրդ. օտար երկիրներու համար 5 ֆրանք: Գինը աս. Արամեան տպարան Բաղրաբեկ-խան վերջ յարկ, Ի Կ. Պոլիս:

RESPONSABLE T. PAPAŽIAN

Imprimerie H. N. Voïnicoff & Co. — Varna